

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук
Кафедра лісового і аграрного менеджменту

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЯГІДІВНИЦТВО**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Агрономія

Спеціальність Н1 Агрономія

Галузь знань Н Сільське, лісове, рибне господарство та
ветеринарна медицина

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №2
від “23” вересня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Ягідництво
Викладач	Карбівська Уляна Миронівна
Контактний телефон	(0342) 59-61-66; (0342)59-61-72,
E-mail викладача	uliana.karbivska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Освітній рівень	бакалавр
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Курс / семестр	3/6
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Ягідництво» спрямована на формування теоретичних знань і практичних навичок щодо біологічних особливостей ягідних культур, науково обґрунтованих способів та сучасних технологій їх вирощування. У межах дисципліни розглядаються питання добору сортів, отримання й вирощування садивного матеріалу, закладання та догляду за ягідними насадженнями, застосування біологічних і екологічно безпечних методів захисту рослин, а також збирання та післязбиральної обробки ягідної продукції. Дисципліна забезпечує підготовку здобувачів до професійної діяльності у сфері сучасного ягідництва.

3. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни «Ягідництво» є формування у здобувачів вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» системних теоретичних знань і практичних навичок щодо біологічних особливостей ягідних культур, науково обґрунтованих способів та сучасних технологій їх вирощування, а також підготовка до професійної діяльності у сфері виробництва високоякісної та конкурентоспроможної ягідної продукції.

Завдання навчальної дисципліни

- вивчення теоретичних основ ягідництва як складової галузі садівництва;
- засвоєння біологічних та господарсько-цінних особливостей основних ягідних культур;
- опанування сучасних технологій закладання, догляду та експлуатації ягідних насаджень;
- формування знань і практичних умінь щодо отримання, вирощування та використання садивного матеріалу ягідних рослин;
- ознайомлення з сучасним сортиментом ягідних культур та принципами добору сортів відповідно до ґрунтово-кліматичних умов;
- набуття навичок застосування біологічних і екологічно безпечних методів у ягідництві;
- формування здатності організовувати та інтенсифікувати виробництво ягідної продукції у спеціалізованих господарствах різних форм власності з використанням результатів наукових досліджень і передового вітчизняного та міжнародного досвіду.

4.Програмні компетентності та результати навчання			
Інтегральна компетентність (ІК)			
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.			
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;			
ЗК2 – здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;			
ЗК3 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;			
ЗК4 – здатність працювати самостійно та в команді;			
ЗК5 – здатність діяти на засадах екологічної безпеки та сталого розвитку.			
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності			
СК1 – здатність застосовувати науково обґрунтовані технології вирощування сільськогосподарських культур, зокрема ягідних;			
СК2 – здатність добирати сорти та гібриди рослин відповідно до ґрунтово-кліматичних умов і напрямів використання продукції;			
СК3 – здатність організовувати виробництво якісного садивного матеріалу ягідних культур;			
СК4 – здатність застосовувати біологічні та інтегровані методи захисту рослин;			
СК5 – здатність оцінювати ефективність агротехнологічних рішень у ягідництві.			
Програмні результати навчання			
ПРН4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.			
ПРН10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.			
ПРН12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.			
ПРН13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.			
ПРН15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції.			
5. Організація навчальної дисципліни			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість		
Лекції	20		
Практичні заняття	10		
Самостійна робота	60		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс/рік навчання	Нормативна/вибіркова
6	Агрономія	3	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		

	лекції	Практ. роб.	Сам.роб
Тема 1. Ягідництво як галузь садівництва. Значення ягідних культур у сільськогосподарському виробництві. Біологічні та господарські особливості ягідних рослин. Стан і перспективи розвитку ягідництва в Україні та світі.	2	-	7
Тема 2. Біологічні основи росту і розвитку ягідних культур. Морфологічні та біологічні особливості ягідних рослин. Фази росту й розвитку. Вимоги ягідних культур до тепла, світла, вологи та ґрунтових умов.	4	1	7
Тема 3. Ґрунтово-кліматичні умови вирощування ягідних культур. Вимоги ягідних культур до родючості ґрунтів. Вплив ґрунтово-кліматичних факторів на продуктивність і якість ягідної продукції. Оцінка придатності ґрунтів для закладання ягідників.	2	1	7
Тема 4. Сортимент ягідних культур і принципи добору сортів. Класифікація та характеристика сортів ягідних культур. Вимоги до сортів у сучасному ягідництві. Адаптивність і продуктивність сортів у різних умовах вирощування.	2	1	7
Тема 5. Розмноження та вирощування садивного матеріалу ягідних рослин. Способи вегетативного та генеративного розмноження. Вимоги до якості садивного матеріалу. Організація маточників і розсадників ягідних культур.	2	1	7
Тема 6. Технології закладання ягідних насаджень Підготовка ґрунту. Схеми садіння. Строки та способи закладання ягідників. Особливості закладання насаджень різних ягідних культур.	2	2	7
Тема 7. Система догляду за ягідними насадженнями Обробіток ґрунту, удобрення, зрошення. Формування і обрізування ягідних рослин. Особливості догляду залежно від культури та віку насаджень.	2	2	6
Тема 8. Захист ягідних культур від шкідників і хвороб. Основні шкідники та хвороби ягідних культур. Інтегрована система захисту рослин. Біологічні та екологічно безпечні методи захисту.	2	1	6
Тема 9. Збирання, післязбиральна обробка та зберігання ягідної продукції. Строки та способи збирання врожаю. Вимоги до якості ягідної продукції. Умови зберігання та підготовка до реалізації.	2	1	6

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи (лютий – червень): 1) активність на практичному занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на практичних заняттях з використанням презентацій; підготовка доповідей. тощо – максимально - 5 балів (обов'язковою є п'ять оцінок із 7 практичних занять); 3) контрольна робота (письмова форма/дистанційна із використанням комп'ютерних технологій) – максимально 5 балів. 4) самостійна робота – здійснюється як в аудиторний так і поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем (максимально -25 балів). Мінімальна кількість балів допуску до заліку – 25 балів Максимальна кількість балів допуску до заліку – 50 балів Залік – 50 балів Підсумкова оцінка – максимум 100 балів (мінімум 50 балів)
---	--

Вимоги до письмових робіт	Обов'язковим є написання однієї контрольної роботи. Результат роботи оцінюється максимально - 5 балів. Контрольна робота – охоплює матеріал лекційних тем. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без
	варіантів відповідей). Час виконання: 80 хв. (в межах семінарського заняття) / або у дистанційній формі із використанням тестових технологій (Структура тесту: Загальна кількість питань - 40; На одне поставлене питання є чотири варіанти відповідей, одна з яких правильна). Критерії оцінювання: Контрольна робота максимально оцінюється у 5 балів. При цьому, 5 балів виставляється, коли усі питання розкриті повністю, наведені конкретні приклади описаних понять та феноменів з ґрунтовним аналізом їх характерних особливостей. 4 бали – питання розкриті не в повній мірі, з мінімальною кількістю прикладів та характерних особливостей, проте студент дав відповіді на всі питання. 3 б. - студент не дав відповідь на два питання, проте дав часткові відповіді на решта питань 2 б. виставляється студенту, який не відповів на жодне питання контрольної роботи або не розкрив зміст жодного із питань.
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок, які отримав студент. Студент допускається до підсумкового контролю (залік) за умови виконання усіх запланованих видів робіт і отримання 25 і більше балів (максимально – 50).
Підсумковий контроль	Залік
7. Політика навчальної дисципліни	

Академічна доброчесність	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодекс честі Карпатський національний університет імені Василя Стефаника» академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності, Положення про запобігання плагіату у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; отримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
Відвідування занять	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до
	підсумкового контролю визначаються Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету ім. Василя Стефаника
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується відповідно до Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника»

8. Ресурсне забезпечення

1. Карбівська У.М., Турак О.Д. Навчально-методичні матеріали з курсу «Плодівництво» (для студентів денної та заочної форми навчання). Напрямок підготовки: 201 «Агрономія». Івано-Франківськ, 2016. 256 с.

2. Карбівська У.М., Турак О.Д. Плодівництво: методичні рекомендації до вивчення курсу та написання контрольної роботи (для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 6.090101 «Агрономія»). Друк: підприємець Голіней О.М., Івано-Франківськ, 2015. 26 с.

3. Методичні вказівки по виконанню лабораторних занять та самостійної роботи з плодівництва (для студентів денної та заочної форми навчання). Напрямок підготовки 6.090101 – «Агрономія» / О.Д.Турак, О.Ю.Турак. Івано-Франківськ, 2013. 32 с.

4. Паламарчук І.І. Плодівництво. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів факультету агрономії та лісівництва з галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальності : 202 «Захист і карантин», освітнього рівня: «Бакалавр». Вінниця : ВНАУ, 2021. 22 с

Базова

1. Грицаєнко А.О. Плодівництво. Київ: Урожай, 2000.
2. Гулько Б.І. Плодівництво. Практикум для виконання практичних робіт студентами рівня вищої освіти. Дубляни : ЛНАУ, 2020. 98 с.
3. Козлова О.П., Домарацький Є.О. Практикум з плодівництва. ОлдіПлюс. 2021. 146 с.
4. Куян В.Г. Плодівництво. Рута. 2009. 480 с.
5. Шестопал Г.С. Формування якості ягідної продукції під час виробництва та реалізації. Львів, 2016. 536 с.
6. Шкідники ягідних культур: Навчальний посібник. І.М. Мринський, В.В. Урсал, Т.М. Тимощук, О.А. Саюк, В.В. Воєводін. Київ: Інтерконтиненталь, 2018. 352 с.
7. Цирта В. С., Заморський В. В. Плодівництво : підручник. Умань : Сочінський М. М., 2018. 389 с.
8. Марковський В.С., Бахмат М.І. Ягідні культури в Україні : нав. посіб. Кам'янець-Подільський : ПП «Медобори-2006», 2008. 200 с.
9. Яновський Ю. П., Воєводін В. В., Лапа О. М. та ін. Ягідництво : навч. посіб. Київ. 2009. 216 с.

Допоміжна

1. Агрис. / В.С. Марковський - Київ, КП «Дім, сад, город», 2004.
2. Карбівська У.М., Шеленко Д.І., Чумбей В.В., Турак О.Д. Продуктивність ранньостиглих сортів лохини в умовах Прикарпаття. Український журнал природничих наук. Вип. 10. 2024. С. 121–126.